

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente Stichtse Vecht wil de risico's die van invloed zijn op haar begroting en bedrijfsvoering meer beheersbaar maken. Inzicht in de risico's stelt de gemeente in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's in verhouding (blijven) staan tot de financiële positie van de gemeente.

Bij het beheer van de risico's gebruikt de gemeente het risicomanagementsysteem Naris. De in Naris opgenomen risico's zijn voor de begroting 2019 waar nodig geactualiseerd. Vervolgens is met behulp van het totaal aan geïnventariseerde risico's de benodigde weerstandscapaciteit bepaald. Dit betreft de middelen die nodig zijn als buffer om de gevolgen van risico's, als die zich voordoen op te kunnen vangen. De relatie tussen de risico's, de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoe robuust de begroting is. Aandacht voor het weerstandsvermogen voorkomt dat substantiële risico's dwingen tot extra bezuinigingen en/of leiden tot onvoorziene bijstelling van de begroting.

Naast het weerstandsvermogen als indicator maken we voor het beoordelen van de financiële positie ook gebruik van financiële kengetallen zoals solvabiliteit, schuldquote en structurele exploitatieruimte om mogelijke risico's voor de financiële positie in te schatten. Dergelijke financiële kengetallen geven een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente en de mogelijke effecten daarvan op de financiële positie. De financiële kengetallen komen eveneens in deze paragraaf aan de orde.

Uitgangspunten van beleid

Weerstandsvermogen

De beleidsuitgangspunten voor het weerstandsvermogen zijn opgenomen in de Nota herziening risicomangementbeleid Stichtse Vecht en de Nota Reserves en voorzieningen. Voor het weerstandsvermogen is in deze nota's een ratio (norm) en minimumomvang vastgelegd. Voor de "ratio weerstandsvermogen" (= de verhouding tussen de benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit) heeft de raad vastgesteld een ratio van 1,0 als minimum te willen hanteren en te streven naar een weerstandsratio tussen 1,4 en 2 (ruim voldoende). Voor de minimumomvang van het weerstandsvermogen is een bedrag van 150 euro per inwoner bepaald, op basis van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor de begroting 2019 bedraagt dit 64.513 inwoners per 1-1-2018 (Bron: CBS).

Voor het 'afdekken' van de risico's in het Sociaal domein en op het gebied van grondexploitaties geldt een ander regime dan voor de overige risico's. Voor het Sociaal domein is een bestemmingsreserve 'risicofonds Sociaal domein' als buffer beschikbaar, pas daarna wordt de Algemene reserve aangesproken. Omdat deze reserve ook gedurende het jaar kan worden ingezet voor nadelige financiële effecten op de begroting, maken de risico's in het Sociaal domein ook deel uit van het gemeentebrede risicomangement via Naris.

Voor de risico's die uit grondexploitaties voortvloeien heeft de gemeente de Algemene reserve grondexploitaties beschikbaar. De risico's uit grondexploitaties worden betrokken in een afzonderlijke risicoanalyse en maken geen deel uit van Naris. De hoofdlijnen voor de risico's uit grondexploitaties zijn opgenomen in de paragraaf Grondbeleid.

Financiële kengetallen

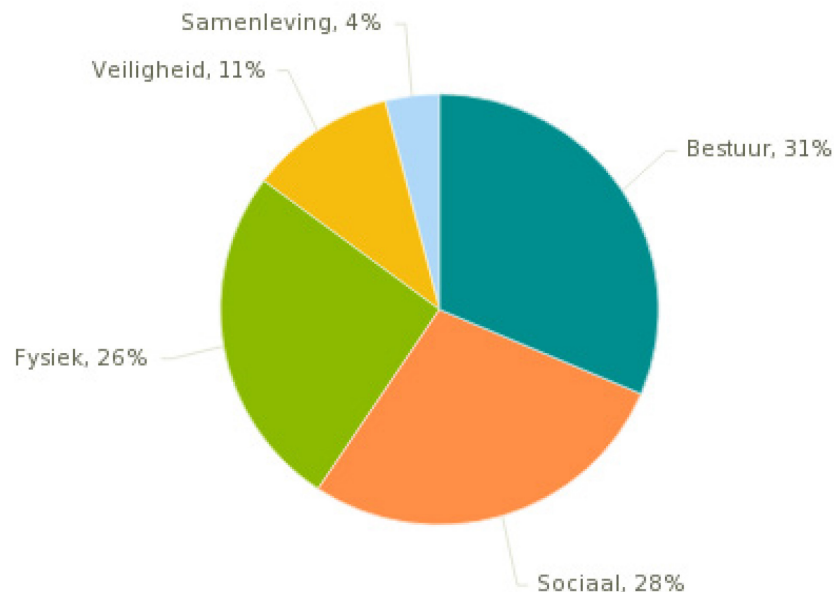
Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft aan dat gemeenten een vijftal financiële kengetallen in begroting en jaarstukken opnemen. Dit betreft zoals aangegeven onder meer de netto schuldquote en de structurele exploitatieruimte. Om de onderlinge verhouding en de relatie met de financiële positie te duiden, is in deze paragraaf tevens een toelichting op de kengetallen opgenomen.

Voor de financiële kengetallen zijn geen exacte normen vastgesteld. Waar mogelijk sluiten wij aan bij wettelijke normen of landelijke gegevens zoals gemiddelden over heel Nederland (waarstaatjegemeente.nl).

Risicoprofiel

De omgeving waarin de gemeente werkzaam is steeds in beweging. Dit betekent ook dat zich ontwikkelingen kunnen voordoen waar op voorhand geen rekening mee is gehouden in de begroting. Deze ontwikkelingen kunnen financiële gevolgen hebben voor de gemeente. Om deze gevolgen op te kunnen vangen kent de gemeente een buffer, de beschikbare weerstandscapaciteit. Deze wordt gevormd door de minimumomvang van de Algemene reserve, de stelpost Algemene uitkering en de post onvoorzien. Wat de omvang van de buffer moet zijn hangt af van de risico's die we lopen.

Omdat ook de risico's aan verandering onderhevig zijn actualiseert de gemeente Stichtse Vecht periodiek het geheel aan risico's dat de gemeente bij de uitvoering van de begrotingsprogramma's mogelijk loopt. In onderstaande grafiek is weergegeven hoe de geïnventariseerde risico's op basis van hun aandeel in de benodigde weerstandscapaciteit over de begrotingsprogramma's zijn verdeeld:

Grootste risicogebieden

Binnen deze verdeling zijn, qua procentuele invloed op benodigde weerstandsvermogen, de 3 grootste risicogebieden (geschoond voor Verbonden partijen omdat die als een apart onderdeel worden bekeken):

1. Fysiek domein

Binnen het programma Fysiek is sprake van risico's die samenhangen met projecten, klimaatverandering en technische risico's. De 3 grootste risico's die binnen het programma spelen betreffen:

Kockengen Waterproof

Financiële risico's die in eerste aanleg het gebiedsproces betreffen, alsmede het verleggen van de hoofdriolering en het herstel aan kabels en leidingen om de veiligheid te kunnen garanderen.

Beheersmaatregel: Voor de risico's binnen het project kent de gemeente diverse beheersmaatregelen. Zo is de kostenverdeling tussen de betrokken partijen van schadeclaims is juridisch uitgezocht en is een regeling getroffen voor het verleggen van de huisaansluitingen. In overleg met bewoners zal maatwerk worden geboden. Daarnaast vindt bij de voorbereiding van fases op grond de kennis van de eerdere fases, meer (historisch) vooronderzoek en extra boringen plaats en worden proefsleuven uitgevoerd.

Het tijdelijk niet of onvoldoende kunnen gebruiken van kunstwerken (m.n. bruggen)

Door het tijdelijk niet of onvoldoende kunnen gebruiken van kunstwerken, zijn mogelijk kernen niet of beperkt bereikbaar.

Beheersmaatregel: Ten tijde van het opstellen van deze begroting is een plan van aanpak in voorbereiding om te komen tot een volledig beeld van de onderhoudstoestand en een meerjarenonderhoudsplanning kunstwerken. Op basis daarvan kan het risico en de benodigde beheersmaatregelen beter worden ingeschat.

Niet goed begaanbare wegen en ongevallen door extreme weersomstandigheden en sneeuwval

Bij extreme weersomstandigheden of extreme sneeuwval schiet de normale (gladheids)bestrijding te kort.

Beheersmaatregel: Maximale inzet beschikbare middelen en regionale samenwerking. Daarnaast wordt op het moment dat het risico zich voordoet middels communicatie gewaarschuwd (meestal landelijk via code). Daarnaast is sprake van een eigen verantwoordelijkheid van weggebruikers (aanpassen rijgedrag of niet de weg op gaan indien landelijk een code voor zware weersomstandigheden is afgegeven).

2. Gemeentebrede risico's/bedrijfsvoeringsrisico's

Dit betreft financiële, technische en organisatorische risico's op het gebied van bedrijfsvoering. De 3 grootste risico's op dit vlak zijn:

- ICT zoals het risico op gijzeling van informatie, beveiligingsrisico's (cybersecurity) en uitval van systemen;

- de nieuwe Europese privacywetgeving die sinds 25 mei 2018 geldt. De wet kent meer rechten voor personen waarvan de gemeente de gegevens verwerkt, meer plichten voor de gemeente en ander toezicht met hogere boetebedragen. Bij overtreding kan de boete voor de gemeente oplopen tot € 20 miljoen;
- het risico verbonden aan het niet of niet juist toepassen van de aanbestedingsregels.

Beheersmaatregelen:

Ter voorbereiding op de AVG is een implementatieplan opgesteld dat vanaf 2018 in de organisatie wordt uitgerold. Bewustwording bij medewerkers is hierin een belangrijk aspect. Voor het reduceren van risico's op het gebied van informatiesystemen heeft de gemeente een informatiebeveiligingsbeleid en -plan opgesteld dat wordt geïmplementeerd. De gemeente volgt daarbij de lijn van de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG).

Voor aanbestedingen geldt dat het inkoopbeleid en de begeleiding van complexe aanbestedingen centraal worden gecoördineerd. Voor openbare aanbestedingen (nationaal en Europees) geldt de verplichting deze te laten begeleiden door een inkoopadviseur. Deze maatregel beperkt de kans op een incident. Verder is het verplicht elke inkoop te starten met een Inkoop Start Formulier. Dit formulier ondersteunt het decentraal inkopen en maakt het mogelijk inkooptrajecten te monitoren zodat managementinformatie kan worden gegenereerd en rechtmatigheid beter kan worden geborgd.

3. Sociaal domein

Binnen het Sociaal domein is sprake van financiële en politiek/bestuurlijke risico's die samenhangen met de transformatie en uitvoering van het Sociaal domein. Politiek/bestuurlijke risico's betreffen onder andere imago-risico's indien de zorgvoorziening niet de gewenste kwaliteit heeft en ambities van de gemeente niet haalbaar zijn (bijv. bij het risico "oneigenlijk gebruik van Persoonsgebonden budgetten" of "het ontbreken van voldoende en adequate (lokale) alternatieven bij de inkoop van essentiële functies" (uit totaaloverzicht risico's)). De 3 grootste risico's die binnen het taakveld spelen betreffen:

Ontwikkeling bijstandsaantallen (conjunctuur) en/of bijstelling van het macrobudget Buig

Bijstand is een openeinderegeling. Dit kan een overschrijding van de budgetten tot gevolg hebben. Een toename van het beroep op bijstand leidt tot hogere uitkeringslasten.

Beheersmaatregel: Bij de toegang inzetten op meer gerichte actie, te weten: voorliggende voorzieningen, doorverwijzing naar de keten (uitzendbureaus, terug naar school, startkwalificatie), de inzet van social return en werkgeversservicepunt. De nieuwe werkwijze is meer gericht op uitstroom (resultaatverplichting) en meer inzet op loonwaarde. Overschrijding van de uitgaven van meer dan 10% van het budget (meer uitkeringen bijstandsgerechtigden dan BUIG-uitkering) komt voor compensatie door het Rijk in aanmerking.

Oneigenlijk gebruik Persoonsgebonden budgetten (PGB's)

Gemeenten zijn verplicht personen met recht op hulp (volgens de regels van de gemeenten) een PGB te verstrekken. De gemeente heeft niet altijd voldoende zicht op de uitnutting van de PGB's en de kwaliteit van de geleverde prestatie.

Beheersmaatregel: Kwaliteit gebruik PGB's controleren. Daarnaast wordt in beschikkingen een getraptheid van zorgverstrekking aangebracht.

De inzet van zorgvoorzieningen is afhankelijk van de mate waarin deze effectief kan zijn. Tevens vindt benadering van cliënten plaats om te vragen naar hun ervaringen met de ontvangen dienstverlening.

Onduidelijkheden/overlap in de wetgeving (bijv. Wlz, Zvw) in relatie tot Wmo en bijbehorende budgetten

De afbakening van de Wet langdurige zorg is niet altijd even duidelijk. Dit brengt als risico met zich mee dat er mogelijk meer uitgaven dan voorzien door de gemeente opgevangen moeten worden, met als gevolg extra druk op de Wmo-budgetten.

Beheersmaatregel: Het gaat hier eveneens om een open-eind regeling (Wmo). Als het risico optreedt is sprake van een regionaal c.q. landelijk knelpunt. De gemeente Stichtse Vecht heeft hier geen invloed op. Door deskundigheidsbevordering van de medewerkers over de wetgeving kan het risico wel beperkt worden.

Het totaal aan geïnventariseerde risico's kent een ingeschat maximaal financieel gevolg van 22,85 miljoen euro. De risico's, gekwantificeerd voor de kans dat ze zich kunnen voordoen en het ingeschatte maximale financiële gevolg, zijn weergegeven in het overzicht aan het eind van deze paragraaf.

Grootste risicogebieden	Financieel gevolg (inschatting o.b.v. risico-inventarisatie)
1. Fysiek domein (excl. verbonden partijen)	€ 6.400.000
2. Gemeentebrede risico's/Bedrijfsvoeringsrisico's	€ 4.800.000
3. Sociaal domein (excl. verbonden partijen)	€ 2.750.000
Totaal top 3 risicogebieden	€13.950.000
Overige risico's (waarvan verbonden partijen: € 2.550.000)	€ 8.900.000
Totaal alle risico's	€ 22.850.000

Op basis van de geïnventariseerde risico's is in NARIS een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag van 22,85 miljoen euro ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit deze simulatie volgt dat het voor 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden opgevangen met een bedrag van 6.417.379 euro. Dat is de *benodigde* weerstandscapaciteit.

De *beschikbare* weerstandscapaciteit van Stichtse Vecht bestaat uit het geheel aan middelen dat beschikbaar is om de risico's in financiële zin af te dekken:

Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2018	
Algemene reserve (minimum weerstandsvermogen, o.b.v. inwonertal per 1-1-2018)	€ 9.676.950
post Achteruitgang Algemene uitkering	€ 951.000
Stelpost Onvoorzien	€ 100.000
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	€ 10.727.950

De benodigde weerstandscapaciteit geconfronteerd met de beschikbare weerstandscapaciteit geeft inzicht in hoe de vrij beschikbare middelen zich verhouden tot de (financiële gevolgen van) eventuele risico's die kunnen optreden: de *ratio* weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 10.727.950}{€ 6.417.379} = 1,67$$

De ratio weerstandsvermogen voldoet hiermee aan de door de raad vastgestelde norm "*ruim voldoende*" (ratio tussen 1,4 en 2,0). De ratio is ten opzichte van de jaarrekening 2017 (1,84) en de begroting 2018 (1,79) verder afgenomen. Dit heeft te maken met de toename van het ingeschat maximaal financieel gevolg van de risico's, wat een hogere benodigde weerstandscapaciteit vraagt.

Deze toename hangt samen met de toevoeging van een aantal risico's voor het begrotingsjaar 2019 bijvoorbeeld op het gebied van openbare orde en veiligheid (ondermijning en budget nieuw-/verbouw brandweerkazernes) en binnen het fysiek domein, die in 2018 nog geen deel van het risicomanagementsysteem uitmaakten.

Alhoewel de gemeente met het inventariseren en kwantificeren van risico's en het gebruik van Naris een gestructureerde manier van risicomangement volgt, wil dit uiteraard niet zeggen dat het optreden van risico's voor 100% is uit te sluiten. Risico's kunnen zich blijven voordoen. Met de genoemde weerstandscapaciteit heeft de gemeente echter een buffer om de financiële effecten van de risico's te kunnen opvangen.

Totaaloverzicht risico's paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing begroting 2019

In onderstaande tabel zijn de geïnventariseerde gekwantificeerde risico's per programma weergegeven.

De kolom "invloed" geeft de impact van een risico op de benodigde weerstandscapaciteit weer (o.b.v. simulatie).

(VP = verbonden partijen, KWP = Kockengen waterproof)

Risico	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Programma 1 Bestuur			
Beleidsmatige risico's			
Signalen en initiatieven van bewoners worden onvoldoende opgepakt	90%	max.€ 50.000	0,47%
Gemeentebrede/bedrijfsvoerings risico's			
Het overtreden van de nieuwe (strengere) privacywetgeving (Algemene Verordening Gegevensbescherming, AVG)	70%	max.€ 2.000.000	14,54%
Gijzeling van informatie of systemen	50%	max.€ 1.000.000	5,20%
Door onvoldoende kennis van inkoop- en aanbestedingsregels mbt Europees aanbesteden worden deze regels verkeerd toegepast	30%	max.€ 1.000.000	3,09%
Beveiliging en uitval ICT in de organisatie	50%	max.€ 500.000	2,60%
Het niet toepassen van de geldende inkoop- en aanbestedingsregels (intern inkoopbeleid)	90%	max.€ 250.000	2,35%
Niet realiseren doelstelling garantiebanen	10%	max.€ 50.000	0,05%
Risico's algemene / financiële dekkingsmiddelen			
Fraude financiële transacties	50%	max.€ 500.000	2,61%
Inroepen hypotheekrecht verstrekte geldleningen personeel	10%	max.€ 250.000	0,26%
Gemeentelijke garantstellingen aan maatschappelijke instellingen	10%	max.€ 250.000	0,26%
Te laat of onjuist opgelegde belastingaanslagen	10%	max.€ 50.000	0,05%
Totaal programma 1 Bestuur		max. € 5.900.000	31,48%
Programma 2 Veiligheid			
VP: het onjuist reageren op een crisissituatie (VRU)	30%	max.€ 1.000.000	4,64%
Ondermijning: aantreffen van misstanden waarbij directe actie noodzakelijk is, maar waar onze organisatie niet op ingericht is.	50%	max.€ 500.000	2,60%
Te weinig budget voor de nieuw-/verbouw van brandweerkazernes	10%	max.€ 2.000.000	2,10%
Ondermijning: aansprakelijk worden gesteld naar aanleiding van een actie in het kader van ondermijning	50%	max.€ 250.000	1,30%
Totaal programma 2 Veiligheid		max. € 3.750.000	10,64%
<i>Excl. Verbonden partijen</i>			<i>6,00%</i>
Programma 3 Fysiek			
Kunstwerken (mn. bruggen) tijdelijk niet of onvoldoende te gebruiken	50%	max.€ 1.000.000	5,23%
VP: Aanvullende kosten voor het oplossen van de problematiek in het Plassengebied	50%	max.€ 500.000	2,60%
niet goed begaanbare wegen en ongevallen a.g.v. extreme weersomstandigheden en sneeuwval	30%	max.€ 500.000	2,59%
Verlies van gemeentelijke eigendommen door verjaring	90%	max.€ 250.000	2,32%
Bestuurlijke schade als gevolg van niet of niet adequaat optreden tegen (bouw)overtradingen	70%	max.€ 250.000	1,83%
Geen afvoer door een calamiteit aan de riolering	70%	max.€ 250.000	1,81%
Aansprakelijkheidstelling gevolgschade calamiteiten nutsleidingen	30%	max.€ 500.000	1,57%
KWP: Bodemverontreiniging	30%	max.€ 500.000	1,53%
KWP: vervanging kabels en leidingen	10%	max.€ 250.000	1,30%
Onvoldoende dekking kosten vergunningen door teruglopende legesinkomsten.	50%	max.€ 250.000	1,29%
KWP: Versnelde zetting in het openbaar gebied	10%	max.€ 1.000.000	1,05%
Gemeentelijke garantstellingen woningcorporaties (achternavig WSW)	10%	max.€ 1.000.000	1,04%
KWP Dikker asfaltpakket dan voorzien	30%	max.€ 250.000	0,78%
Wateroverlast vanwege heftige regenval	70%	max.€ 50.000	0,36%
Verontreiniging van oppervlaktewater	10%	max.€ 250.000	0,26%
KWP: Extra kosten particuliere aansluitingen	50%	max.€ 50.000	0,26%
Leegstand van gemeentelijk vastgoed (bijv. overgedragen schoolgebouwen)	10%	max.€ 50.000	0,05%
Totaal programma 3 Fysiek		max. € 6.900.000	25,87%
<i>Excl. Verbonden partijen</i>			<i>23,27%</i>
Programma 4 Sociaal			
VP: Herstructurering Pauw bedrijven	90%	max.€ 1.000.000	9,34%
Ontwikkeling bijstandsaantallen (conjunctuur) en/of bijstelling van het macrobudget Buig	90%	max.€ 500.000	4,65%
Oneigenlijk gebruik van PGB's	50%	max.€ 500.000	2,58%
Onduidelijkheden/overlap in de wetgeving (bijv. Wlz, Zww) in relatie tot Wmo en bijbehorende budgetten	90%	max.€ 250.000	2,34%
Bestuurlijke en/of ambtelijke verkokering bemoeilijkt een integrale aanpak	90%	max.€ 250.000	2,33%
Druk op gemeentelijke WMO voorzieningen	70%	max.€ 250.000	1,82%
Toename beroep op minimaregelingen etc.	50%	max.€ 250.000	1,29%
Inkoop essentiële functies: ontbreken van voldoende en adequate (lokale) alternatieven	50%	max.€ 250.000	1,29%
Overbelasting en/of stoppen van vrijwilligers en/of mantelzorgers.	30%	max.€ 250.000	0,78%
Op gemeentelijk sturingsniveau onvoldoende sturen op trajecten jeugdigen	90%	max.€ 50.000	0,47%
Doorverwijzing buiten het zicht van de gemeente om	90%	max.€ 50.000	0,47%
Door politieke druk is er teveel aandacht voor incidenten	30%	max.€ 50.000	0,16%
Geen grip op kosten door gebreken in het facturatieproces	30%	max.€ 50.000	0,15%
VP: Concurrentie vanuit andere vergelijkbare bedrijven (PAUW)	30%	max.€ 50.000	0,15%
Totaal programma 4 Sociaal		max. € 3.750.000	27,82%
<i>Excl. Verbonden partijen</i>			<i>18,33%</i>
Programma 5 Samenleving			
Financiële problemen schoolbestuur openbaar onderwijs	50%	max.€ 250.000	1,56%
Lagere kwaliteit van onderhoud sportparken	30%	max.€ 250.000	0,92%
Voortijdig stoppen met commerciële exploitatie binnensport Maarsse	10%	max.€ 500.000	0,63%
Onveilige schoolgebouwen	10%	max.€ 250.000	0,32%
Stopzetten cultuurfonds Stichtse Vecht	10%	max.€ 250.000	0,32%
Bezwaren- of beroepen tegen de BIZ- aanslagen vragen meer dan voorziene capaciteit van BSWW om te behandelen.	10%	max.€ 250.000	0,32%
Ongelukken in sportaccommodaties	10%	max.€ 250.000	0,31%
Financiële problemen schoolbesturen (bijzonder onderwijs)	10%	max.€ 250.000	0,31%
Ongelukken in zwemaccommodaties.	10%	max.€ 250.000	0,31%
Mogelijke gezondheidsrisico's bij langdurig of veelvuldig kortdurend sporten op kunstgrasveld met granulaatkorrels	10%	max.€ 50.000	0,06%
Totaal programma 5 Samenleving		max. € 2.550.000	4,75%
Totaal geïnventariseerde risico's		max. € 22.850.000	100,00%

NB Het totaal financieel gevolg en de invloed voor de benodigde weerstandscapaciteit kunnen niet per programma met elkaar vergeleken worden. De verwachte kans dat een risico zich voordoet speelt hierbij ook een rol.

Financiële kengetallen

Het BBV bepaalt in artikel 11 dat gemeenten in de paragraaf weerstandsvermogen van zowel de begroting als het jaarverslag een vijftal verplichte financiële kengetallen opnemen. Met deze kengetallen kan de raad zich eenvoudiger een beeld vormen van de financiële positie van de gemeente. Het overzicht van de kengetallen voor de begroting 2019 is weergegeven in onderstaande tabel. In de tabel zijn ter indicatie ook 'richtpercentages' aangegeven, uitgedrukt in mate van risico.

Kengetallen 2019	Rekening Begroting Begroting			Categorie A	Categorie B	Categorie C
	2017	2018	2019	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	66%	83%	75%	< 90%	90%-130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	63%	79%	73%	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	25%	23%	23%	> 50%	20%-50%	< 20%
Grondexploitatie	-0,10%	-0,14%	-0,97%	< 20%	20%-35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	1,98%	0,15%	-0,57%	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	113,63%	112,06%	n.n.b.	< 95%	95%-105%	> 105%

Wat betekenen deze getallen?

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

Solvabiliteit

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan om op lange termijn haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Ten opzichte van de begroting 2018 is de solvabiliteit ongewijzigd en als neutraal aan te merken.

Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 10% of hoger wordt beschouwd als kwetsbaar. Stichtse Vecht heeft een beperkte grondpositie.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. In 2019 is dit kengetal door incidentele baten lasten licht beperkt negatief (zie ook het overzicht 'Incidentele Baten en Lasten' op pagina 77). Vanaf 2019 zal dit weer positief zijn en meerjarig verder oplopen.

Belastingcapaciteit

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer (structurele) inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.